

морал. Класическа илюстрация на този етичен феномен у Яворов е творбата “Аз страдам”:

И страдам. Аз презрях
радостите на живота. Страдам
в доброто ясно - в тъмен грях
когато падам,
страдам.
(“Аз страдам”)

Моралният афект на лирическия субект се дефинира също в трудността на назоването на морала и истината (“Истина-та”), вследствие на което се стига до карнавализиране на взаимопроникващите се стойности (“Маска”). Болезнената чувствителност на лирическия човек обаче не се вписва в антропологичните координати на афиширана социална критика, а има подчертано индивидуален характер, породен от собствен интимен свят (“Дохожда час”, “Надолу”).

Етичното поле на Яворов и неговият морален субект не е общо правило, а тъкмо обратно - то е конфронтация с общоприетото. Декларираният етноцентризъм на Яворовия лирически човек обслужва не обществото, а единствено него и се дефинира от ирационалността му, обективира се в иронията, в парадокса, в самоинтерпретацията и психоанализата на единичния субект. Именно в Яворовия символизъм свата ясно заличаване на социалната субективност и се полага началото в изграждането на несоциализирания индивид. Заглъхването на националните и общочовешките феномени в компактния символен корпус на Яворовата поезия е ясно очертано и моралните категории добиват за първи път в българската лирика аморфна, амбивалентна структура.

Модерният човек е непоклатимо вграден в диаболичния topic на двата полюса на морала и амбивалентното изживяване осцилира между всички възможни опозиционни елементи. Персонификацията на злото диаболичният субект осмисля многозначността на моралните феномени, както и с дълбинната интеграция на доброто с негативната енергия на злото, кодирана в подсъзнателните инстинкти на индивида. За първи път в Яво-